

[Finansministeren]

En af de rimelige og hensigtsmæssige måder er faktisk at udvide kapaciteten ved inden for rammerne af forskellige uddannelser at etablere brugerbetaling. Jeg betragter altså brugerbetaling som en metode til at sikre, at antallet af uddannelsespladser kan stige for samme offentlige udgift.

Rahbæk Møller (SF):

Nu forholder det sig jo sådan, at disse praktikpladser, som finansministeren nævnte, ikke er kommet – stort set ikke i hvert fald – og at de 11.000 uddannelsespladser heller ikke er kommet, men de er jo heller ikke lovet endnu. Det eneste, der er afsat på finansloven, er 1.000 pladser – for en stor dels vedkommende 1-årige pladser på handelsskoler og tekniske skoler, der skal til at være højere uddannelser.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om han ikke vil give mig ret i, at det eneste resultat, vi endnu har set af regeringens indsats siden åbningen, er, at et stort antal mennesker er faldet fra korrespondentstudierne på Handelshøjskolen, således at der er sket en nedsættelse og ikke en forøgelse af uddannelsesaktiviteten.

Jes Lunde (SF):

Jeg forstod nu, at ministeren vil finansiere nye uddannelsespladser ved at indføre brugerbetaling for de gamle.

Så må jeg spørge ministeren, om det ikke svarer til at fodre hunden med dens egen hale. Tror ministeren ikke, at antallet af frafald ved, at man indfører brugerbetaling, vil ødelægge det perspektiv, der kunne have været i at oprette flere uddannelsespladser? Og er det eneste, man opnår, så ikke en social skævdeling i tilgangen til vore uddannelser?

Finansministeren (Henning Dyremose):

Jeg vil først til hr. Rahbæk Møller sige, at regeringen er meget bedrøvet over, at de penge, der faktisk blev afsat til at skaffe nogle flere lære- og praktikpladser, ikke er blevet anvendt. De er ikke blevet anvendt, fordi metoden med tilskud til virksomhederne tilsyneladende ikke var effektiv. Vi har derfor kastet os ud i at finde ud af, hvordan vi kan finde en mere effektiv metode til at skaffe nogle flere lære- og praktikpladser, og det forhandler undervisningsministeren med Folketingets partier. Vi har stor vilje til at skabe løsninger på dette område.

Af de 11.000 pladser i den videregående uddannelse er det korrekt at der er indbudgetteret 1.000 pladser i den nuværende finanslov. I det finanslovsforlig, vi indgik i december, blev der altså skabt finansiering for 1.000 nye pladser. Det oprindelige mål var, at der skulle skabes 2.000 nye pladser i 1990. Vi har skabt halvdel, og vi arbejder på – og det bebudede både undervisningsministeren og jeg jo under finanslovdebatten – at vi så hurtigt som muligt her i 1990 vil forsøge at finde det flertal i Folketinget, som vil være med til at finansiere de 1.000 pladser ekstra. For vi fastholder altså, at vi vil have både pladserne og finansieringen af pladserne.

I øvrigt må jeg bekræfte over for hr. Jes Lunde, at jeg betragter brugerbetaling som en metode til for de samme offentlige udgifter at forøge antallet af pladser. Jeg tror ikke, at det vil føre til frafald; jeg tror, det vil føre til, at der er flere, der bliver uddannet for den samme offentlige udgift. Og kunsten her i 1990'erne er faktisk, at vi for den samme offentlige udgift kan levere en bedre service til vore borgere, og det vil i dette tilfælde sige flere uddannelsespladser.

Jeg er ikke overrasket over, at hr. Jes Lunde ikke kan se den metode. Men det er en god metode ved hjælp af brugerbetaling at sikre, at vi kan udnytte kapaciteten endnu bedre og skaffe endnu flere pladser. Der er også andre metoder, men dette er en af de mange metoder, som regeringen vil bruge.

Rahbæk Møller (SF):

Ministeren svarede ikke direkte på spørgsmålet, og jeg skal derfor gentage det:

Vil ministeren bekræfte, at det eneste, vi foreløbig har set af regeringens indsats siden åbningen, er en formindskelse af uddannelsesindsatsen, eftersom de nye pladser ikke er kommet og vi har set et stort frafald på Handelshøjskolen?

Jes Lunde (SF):

Hvis finansministeren mangler penge til at få etableret sine uddannelsespladser, var det så ikke mest oplagt, hvis man vil overveje brugerbetaling, at opkræve den på et område, hvor man leverer nogle ydelser, som man ikke ønsker at levere? Ville det ikke være mere naturligt at indføre brugerbetalingen dér for at begrænse et forbrug frem for at indføre brugerbe-